

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Srednjobosanski Kanton/ Kanton Središnja Bosna

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

BROJ: 06 0 U 016639 22 U

Novi Travnik, 17.06.2022. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca Senad Begović, kao predsjednik vijeća, Vesna Vujica i Darmina Avdić, kao članovi vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Ivane Čorić-Žderić u upravnom sporu po tužbi tužitelja Z.K.,..., G.V., (u daljnjem tekstu tužitelj) protiv tuženog Federalni zavod za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, (u daljnjem tekstu tuženi), radi poništenja Rješenja tuženog broj:FZ3/8/1-31-3-205-2/21,OB/MB:1193241920 od 28.03.2022. godine, na nejavnoj sjednici vijeća održanoj dana 17.06.2022. godine donio je slijedeću:

PRESUDU

Tužba se uvažava, rješenje tuženog organa Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar broj:FZ3/8/1-31-3-205-2/21,OB/MB:1193241920 od 28.03.2022. godine i rješenje direktora Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje Kantonalna administrativna služba za Srednjobosanski kanton/Kanton središnja Bosna Travnik broj: FZ9/2/1-31-6-7466-5/21, MB/OB: 1193241920 od 06.05.2021. godine se poništavaju i predmet vraća tuženom organu na ponovni postupak.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženog organa uprave koje je bliže označeno u uvodu ovog rješenja odbijena je kao neosnovana žalba tužiteljice u ovom upravnom postupku izjavljena protiv prvostupanjskog rješenja direktora Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje Kantonalna administrativna služba za Srednjobosanski kanton/Kanton Središnja Bosna Travnik broj: FZ9/2/1-31-6-7466-5/21, MB/OB: 1193241920 od 06.05.2021. godine kojim je tužiteljici utvrđena pretplata iznosa mirovinskog primanja za period od 01.04.2021. godine do 30.04.2021.godine u visini 184,47 KM, pretplaćeni iznos mirovne će se nadoknaditi obustavom 1/3 mjesečnog iznosa mirovine korisnika prava te da će se obustava 1/3 mjesečnog iznosa vršiti sve dok se ne izmiri cjelokupni pretplaćeni iznos te ukoliko se preplaćeni iznos u cijelosti ili bilo ne nadoknadi naplata duga će se provesti prema odredbama Zakona o izvršnom postupku F BiH.

Blagovremeno podnesenom tužbom kod ovog suda dana 25.04.2022. godine tužiteljica je pokrenula upravni spor protiv osporenog rješenja, kao i prvostupanjskog rješenja zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene Zakona. U tužbi se navodi da je nesporno da se tužiteljica u periodu od 01.04.2021. do 30.04.2021. godine zatekla u inozemstvu u posjeti kćerci te nije bila u mogućnosti da se vrati u Bosnu i Hercegovinu radi pandemije COVID 19, navodeći da je tužiteljica sa stalnim prebivalištem u Bosni i Hercegovini a što proizlazi iz uvjerenja CIPS MUP SBK od 12.04.2022. godine koji se prilaže uz tužbu te iz kojeg se utvrđuje da tužiteljica ima prebivalište u BiH od 26.11.2013. godine pa do danas. U konačnom predlaže da Kantonalni sud u Novom Travniku tužbu uvaži

te poništi osporeno rješenje od 23.03.2022. godine i predmet vrati organu na ponovni postupak.

Na zahtjev suda tuženi je dostavio predmetni upravni spis i odgovor na tužbu kojim u cijelosti ostaje kod svog rješenje navodeći da osporenim rješenjem nije povrijeđen Zakon niti lični interes tužiteljice zasnovan na zakonu, stoga predlaže da sud donese presudu kojom će tužbu odbiti kao neosnovanu.

Sud je zakonitost osporenog upravnog akta preispitao u granicama navoda iz tužbe sukladno odredbi čl. 34 st. 1. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine F BiH" 9/05), pa je nakon ovakvog preispitivanja istog odlučio kao u izreci, pri čemu se naročito rukovodio slijedećim razlozima:

Tužba je osnovana.

Iz sadržaja upravnog spisa proizlazi da je prvostupanjski organ dana 22.04.2021. godine donio rješenje broj:FZ9/2/1-31-6-7466-3/21, MB/OB:1193241920 kojim se tužiteljici uspostavlja isplata porodične mirovine u zakonskom iznosu od 197,71 KM počevši od 01.04.2021. godine. Rješenjem prvostupanjskog organa broj: FZ9/2/1-31-6-7466-5/21, MB/OB:1193241920 od 06.05.2021. godine tužiteljici se utvrđuje pretplata iznosa mirovinskog primanja za period od 01.04.2021. godine – 30.04.2021. godine u visini od 184,47 KM, pretplaćeni iznos mirovine će se nadoknaditi obustavom 1/3 mjesečnog iznosa mirovine korisnika prava te da će se obustava 1/3 mjesečnog iznosa vršiti sve dok se ne izmiri cjelokupni pretplaćeni iznos te ukoliko se preplaćeni iznos u cijelosti ili bilo ne nadoknadi naplata duga će se provesti prema odredbama Zakona o izvršnom postupku F BiH. Iz obrazloženja rješenja proizlazi da je postupak za utvrđivanje preplaćenog iznosa mirovina pokrenut po službenoj dužnosti dana 28.04.2021. godine po obavijesti Odsjeka za isplatu mirovina broj: FZ9/2-3-35-6-132.G.F./21 od 28.04.2021. godine, da je u postupku utvrđeno da je tužiteljica rođena dana ..., da je rješenjem broj:1193241920 od 12.06.2000. godine istoj priznato pravo na obiteljsku mirovinu u mjesečnom iznosu od 117,00 KM počevši od 20.02.2000. godine, te se u obrazloženju rješenja citira odredba člana 134. Zakona o penzijskom/mirovinskom i invalidskom osiguranju F BiH (Službene novine F BiH broj: 13/18 i 93/19 - Ustavni sud i 90/202), te da je radi svega izloženog odlučeno kao u dispozitivu rješenja.

Nezadovoljna ovakvim rješenjem tužiteljica je protiv istog blagovremeno izjavila žalbu u kojoj navodi da je privremeno bila u Republici Austriji u kojoj nema niti prebivalište niti boravište te podnosi zahtjev da joj se isplati pun iznos mirovine koji joj i pripada jer se radi o jedinim primanjima od kojih živi te u konačnom navodi da ukoliko su potrebni još bilo kakvi dokazi obraća se s molbom da je upravni organ o navedenom obavijesti, a sve u cilju ostvarivanja prava traženih po navedenoj žalbi.

Odlučujući po žalbi tužiteljice drugostupanjski organ je istu odbio te je u obrazloženju naveo da je iz predmetnog spisa ustanovljeno da je postupak za utvrđivanje preplaćenog iznosa pokrenut po službenoj dužnosti dana 28.04.2021. godine i da je uvidom u spis utvrđeno da se u istom nalazi zahtjev za isplatu mirovine putem punomoćnika a kao razlog davanja punomoći 19.03.2021. godine je odsutnost tužiteljice iz BiH. U obrazloženju rješenja drugostupanjski organ se poziva na odredbu člana 134. Zakona o penzijskom/mirovinskom i invalidskom osiguranju F BiH navodeći da imajući u vidu citiranu zakonsku odredbu kao i činjenicu da je tužiteljica za mjesec april 2021. godine primila više primanja nego što joj

pripada, drugostupanjski organ smatra da je prvostupanjski organ pravilno postupio kada je tužiteljici utvrdio preplatu iznosa mirovinskog primanja za navedeni period u visini od 184,47 KM a koji iznos će se nadoknaditi obustavom 1/3 mjesečnog iznosa mirovine korisnika prava.

Iz stanja spisa se također proizlazi da se A.B. kćerka tužiteljice podneskom od 26.03.2021. godine obratila tužitelju te ga obavijestila da se tužiteljica nalazi u Republici Austriji u posjeti kćerci , te da će se vratiti u BiH do 20.06.2021. godine, te ukoliko će doći do promjene u isplati mirovine radi navedene posjete da povlači punomoć, te da se mirovine isplati na račun njene majke u banci.

Imajući u vidu navode tužiteljice iz tužbe, kao i navode iz žalbe i stanje spisa dostavljenih ovome sudu zaključuje se da je ovakvo rješenje tuženog organa nepravilno i nezakonito te doneseno na štetu tužiteljice i suprotno odredbi člana 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku, budući da obrazloženje osporenog kao i prvostupanjskog rješenja ne sadrže nikakve razloge zbog čega je organ uprave donio upravo navedena rješenja.

U obrazloženju rješenja organ uprave se poziva i citira odredbu članka 134. Zakona o penzijskom/mirovinskom i invalidskom osiguranju F BiH, te se iz osporenih rješenja ne može utvrditi na temelju čega je organ uprave utvrdio pretplatu iznosa od 184,47 KM. Dakle osporena rješenja organa uprave su štura, bez ocjene dokaza, te nemaju valjano obrazloženje, stoga cijeneći zakonitost osporenog upravnog akta, sud je zaključio da je osporeno rješenje koje se osporava predmetnom tužbom, kao i rješenje prvostupanjskog organa uprave nezakonito i nepravilno i da ista nisu donesena u skladu sa odredbom 207. st. 2. Zakona o upravnom postupku, te se sukladno tome ne mogu ni ispitati od strane ovog suda.

Odredbom članka 207. stav 2. Zakona o upravnom postupku, propisano je da obrazloženje rješenja, između ostalog, sadrži razloge koji su bili odlučujući pri ocjeni dokaza, razloge koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na onakvo rješenje koje je dato u dispozitivu i pravne propise na temelju kojih je riješena upravna stvar, a odredbom člana 242. stav 2. istog Zakona, propisano je da se u obrazloženju drugostupanjskog rješenja moraju ocijeniti svi navodi žalbe, a ako je prvostupanjski organ u obrazloženju svog rješenja pravilno ocijenio navode koji se u žalbi iznose, drugostupanjski organ se može u svom rješenju samo pozvati na razloge iznesene u prvostupanjskom rješenju.

Iz navedene zakonske odredbe jasno proizlazi da je tuženi organ i prvostupanjski a i kao drugostupanjski organ u ovom upravnom postupku bio dužan postupati u skladu sa istom zakonskom odredbom, te u obrazloženju rješenja ponuditi valjanje razloge o svim navodima tužiteljice iz njene žalbe, utvrditi iz kojeg razloga tužiteljica nije boravila u BiH, u kojem vremenskom periodu, ili eventualno zatražiti druge dokaze koji su mu bili potrebni prije donošenja odluke a koje je tužiteljica bila voljna dostaviti kako je to i navela u žalbi, kao i obrazložiti na temelju čega je utvrđena pretplata iznosa mirovinskog primanja.

Naime, odredbom članka 134. st. 1. i 3. Zakona o upravnom postupku F BiH propisano je da „Službena osoba koja vodi postupak može u toku cijelog postupka upotpunjavati činjenično stanje i izvoditi dokaze i o onim činjenicama koje ranije u postupku nisu bile iznesene ili još nisu utvrđene“. (stav 1) Službena osoba koja vodi postupak obvezna je pribaviti po službenoj dužnosti podatke o činjenicama o kojima službenu evidenciju vodi organ nadležan za rješavanje. Na isti način postupit će službena osoba u pogledu činjenica

o kojima službenu evidenciju vodi drugi organ, odnosno poduzeće (društvo), ustanova ili drugo pravno lice. (stav 3), dok je članom 135. st. 2. istog Zakona predviđeno da „ Ako nije riječ o činjenicama koje su općepoznate, stranka je dužna da za svoje navode ponudi dokaze i da ih po mogućnosti podnese. Ako sama stranka tako ne postupi, službena osoba koja vodi postupak pozvat će je da to učini. Od stranke se neće tražiti da pribavi i podnese dokaze koje brže i lakše može pribaviti organ koji vodi postupak, niti da podnosi takva uvjerenja koja organi nisu dužni izdavati po članu 170. ovog zakona“.

Postupajući na ovakav način tuženi organ je donio nepravilno i nezakonito rješenje na štetu tužiteljice uz povredu i suprotno postupanje odredbi člana 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku, radi čega je osporeno rješenje valjalo poništiti i predmet vratiti tuženom organu na ponovni postupak.

Imajući u vidu naprijed navedene razloge ovaj sud je primjenom člana 36. stav 1. i 2., a u vezi sa članom 28. stav 4. Zakona o upravnim sporovima tužbu tužitelja uvažio, osporeni upravni akt poništio, kao i prvostupanjsko rješenje i predmet vratio prvostepenom organu na ponovno rješavanje.

U ponovnom postupku tuženi organ će vodeći računa o iznesenim razlozima ove presude, te obveznosti iste presude (član 57.-59. Zakona o upravnim sporovima), otkloniti utvrđene nepravilnosti tako što će prije svega sukladno citiranim odredbama članka 207. stav 2. i članka 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku, dati ocjenu žalbenih navoda tužiteljice u smislu naprijed citirane odredbe Zakona o upravnom postupku, navesti razloge koji su bili odlučujući prilikom odbijanja , otkloniti nejasnoće, dakle ispitati zakonitost žalbenog rješenja u odnosu na činjenično stanje iz prvostupanjskog postupka, a nakon toga uz pravilnu primjenu relevantnih materijalnih propisa, donijeti pravilno i zakonito rješenje uz poštovanje obveznosti postupanja shodno članu 242. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, uz navođenje razloga o svim navodima tužiteljice iz njene žalbe, a za svoju odluku će dati jasno i potpuno obrazloženje zasnovano na pribavljenim dokazima i navedenim materijalnim propisima.

Protiv ove presude žalba nije dopuštena.
(čl. 40. Zakona o upravnim sporovima)

Zapisničar
Ivana Čorić-Žderić, v.r.

Predsjednik vijeća
Senad Begović, v.r.